

har lidt og vil lide ved Rescancer paa Do-
mainegodserne. Den ærede Majoritet holder
meget paa den historiske Grundvold i denne
Sag, og ai man maa blive staaende ved den;
Minoriteten har ikke Noget imod at man seer
hen til Historien, at man holder sig til Tra-
ditionen ogsaa i disse Tilfælde og benytter den
som Grundvold, men man maa ikke blive
staaende fast ved Grundvolden. Man skal
alene gaae ud fra den historiske Grundvold,
men man maa vistnok, efter hvad jeg antager,
lade den udvikle efter hvad Tidsaaanden
byder i den Tid vi leve i, og ikke blive staa-
ende ved hvad man i ældre Tider har fundet
sig tilfreds med. Den ærede Majoritet har ogsaa
indrømmet dette med Hensyn til de ældste
Godser, Krongodserne, og meent, at disse bør
nyde de Fordele Lovforslaget vil tilstaae dem,
medens den ikke har villet indrømme disse For-
dele for de nyere. Men jeg finder dog, at
naar man vil være consequent maa man be-
tragte Resol. 1ste Juli 1846 som en Grund-
vold, man kan gaae ud fra ogsaa med Hen-
syn til dem, men man bør ikke blive staaende
ved den; thi der er skeet et betydeligt Spring
fra 1846—1851 i alle disse Forhold, et saa
stort Spring, at selv om man vil gaae nok
saa langt tilbage i Tiden, finder man maaskee
ikke nogen Periode af en lignende Mærskke,
hvori der er gjort saadanne Fremstridt som
i denne. Vi bør altsaa som sagt ikke blive
staaende herved, men vel bygge videre paa det
samme Princip, der i 1846 er lagt til Grund,
nemlig at tilstaae nogen Faveur for Fæsteren
paa Statens Godser. Men hvad nu Lov-
forslaget angaaer, da forekommer det mig
rigtignok ikke at gjøre noget synderligt stort
Spring; skulle vi gaae fremad, kan det vistnok
ikke være mindre end dette Forslag gjør, naar
hensees til Resol. 1846; dengang vilde man
kun fremme Arvefæste, nu derimod vilde vi
have Selveindom. Altsaa, skulde vi nu
indskrænke os til ved denne Lov at fremme
Selveindom alene paa de ældre Godser og
derimod lade den staae tilbage paa de nyere,
saa maatte vi jo have en anden Lov med Hen-
syn til dem, dersom Staten ellers ikke skal ved-
blive at være Godseier. Desuden har jo Re-
solut. af 1ste Juli 1846 ikke engang gjort

denne Forskjel, den gjælder jo ligesaavel for
Fæsterne paa de ældre som paa de yngre Do-
mainegodser, saa jeg veed ikke engang hvorle-
des man, naar man endelig vil holde fast ved
den historiske Udvikling, nu kan sige, at denne
Lov, der jo er affattet i samme Aand som
denne Resolution, skal gjøre en saadan For-
skjel. Og hvorfor skulle vi nu gjøre denne For-
skjel? Udvalgets Majoritet siger, at Fæsterne
paa de nyere Godser, skulle behandles som pri-
vate Fæstere alene, med den Modification, at
de skulle gaae ind under Resol. af 1846; men
hvorledes Majoriteten kan kalde dem private
Fæstere, det kan jeg virkelig ikke forstaae, thi
de ere jo gaaet over til Statens Godser og
som saadanne kunne de ikke mere være private.
Gaaer man ind paa at ansee dem som sa-
danne, saa, siger jeg, kan det, som taler for
at Staten skal fremme Selveindom, vistnok
ikke komme i Betragtning med Hensyn til disse,
thi de Private have have ikke de indirecte For-
dele ved Selveindoms Udbredelse som Staten;
thi jo mere Selveindom fremmes, desto større
bliver Omsætningen af Eiendommene, og det
virker altsaa i det Hele taget til Fordeel for
Statskassen; dette gjælder derimod ikke med
Hensyn til de Private. — Siden jeg er kom-
men til at nævne de private Godser, skal jeg
bemærke, at jeg ogsaa har hørt omtale som en
Grund, hvorfor Flere nødig vilde have disse
nyere Krongodser indrømmet samme Ret som
de ældre, at de mene, at de private Godseiere
derved vilde blive præjudicerede. Jeg kan
imidlertid aldeles ikke indsee, hvorfor ikke de,
som stemme for at Staten skulde overlade Kron-
godsernes Fæstere deres Gaarde til Selvein-
dom paa de foreslaaede Vilkaar, meget godt
skulde kunne være af den Anskuelse, at den
Sum ikke passer paa de private Godser, uden
derfor at kunne beskyldes for Inconsequentse.
Vi have jo mangfoldige Exempler paa, at
Staten har gjort Concessioner, som dog aldrig
Noget har antaget for at være præjudicerende
for de Private. Saaledes er der mange Eiend-
der paa Statens Godser, som ere overlade
til Inderne for saagodtsom en Bagatel. —
Det bliver vel sagtens stundom paaberaabt un-
der Eiendecommissionsforhandlinger, naar man
forhandler med Eiendeyderne, det bliver da vel